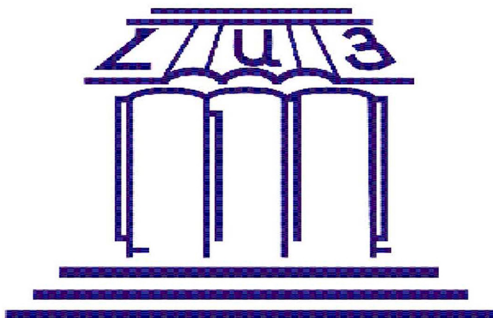

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱՏԷՄ ՆԷ ԻԼԷ ԵԱԺԱՐ

«Ինտան եալընրդ էքմէքլէ եաշամազ, անճազ
Ալլահըն աղզընտան սատըր օլան հէր պիր
Քէլամլէ եաշար»: Մատթ. 4. 4:

ՎԵՐ. Ս. Կ. ԱՂՊԱՊԵԱՆ

Հ Ա. Լ. Է Պ

ԱՏԷՄ ՆԷ ԻԼԷ ԵԱԶԱՐ

«Ինսան եալընըզ էքմէքլէ եաշամագ, անճագ Ալլահըն աղ-
զընտան սատըր օլան հէր պիր Քէլամլէ եաշար»: Մտթ. 4. 4:

Մատթէոս Ինճիլի տէօրտիւնճիւ պապտա Յի-
սուսըն իւչ նէվ թէճրիւպէլէրի զիքր օլունույօր:
Պիրինճի թէճրիւպէ՝ իշթիհա վէ հիսսիյաթա, ի-
քինճի՝ ազլա վէ զուրուրա, իւչիւնճիւսիւ իսէ՝ ի-
րատէթ, գուզվէթ վէ հըրս ք շանա միւրաճա՝աթ
էտիյօր:

Հէր ատէմ թէճրիւպէ օլունուր: Յիսուս պէ-
նիմ կիպի վէ պէնիմ գատար թէճրիւպէ օլունմատը
տէյէնլէր տախի պուլունըր:

Իպր. 4. 15 աէ օգույօրըզ, Քիեահին ի աղա-
մըմըզ զաիֆլիքլէրիմիզէ հէմտէրա օլմաղա զայրի
միւզթէտիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահտան պէրի
օլուպ՝ հէր խուսուստա պիզիմ կիպի թէճրիւպէ օ-
լունմըշ աըր: Հէր ԽՈՒՍՈՒՍՏՍ. թէճրիւպէ օ-
լունմըշ աըր:

Պիզիմ տիգգաթըմըզ ճէլպ էաչն խուսուս՝ Յի-
սուսըն թէճրիւպէսինին նէ՝ ճինս պիր թէճրիւպէ
օլմասընտան զիյատէ, օլ թէճրիւպէյէ զալէպէ չալ-
մանըն ուսուլը աըր: Ճեաղըլմըշ աըր...»: Նէ՞ տիր
եազըլան: Ճեաթմ եալընըզ էքմէք իլէ եաշամագ,

անձագ Ալլահըն ազգընտան չըգան հէր պիր Բէ-
լամէ կաշար:

Շիրմաի պիզ պու աշէթ հագգընտա միւթէլա'ա
էտէճէյիզ: «Ատէմ հալընըզ էքմէք իւէ հաշամազ»:
Նի'չիւն. չիւնքի առէմ տիր, առէմ օլաուզը իչիւն
հալընըզ էքմէք իւէ հաշամազ:

1.— ԱՏԷՄ ՆԷ՝ ՏԻՐ: Պու սիւալա թէմամ
ճէվապ վերմէք վէ առէմին նէ օլաուզընը թահ-
տիտ էթմէք չօզ գօլայ աշյիլ տիր: Լաքին պու
խուսուստա վերիւն պազը թէսավվուրլարը զիքը
էտէպիլիւրիզ:

Յոր 4 իւնճիւ վէ 25 ինճի պապլարտա կէօրիւ-
տիւչիւնէ կէօրէ, առէմ՝ թէմէլի թօփրազ, չամուր-
տան մէսքէնէրտէ սաքին օլան վէ կիւվէտէն թէզ
թէլէֆ օլան պիր մախլուզ տըր: Ատէմ պիր պէօ-
ճէք տիր: Սալթ ճէսէտի գըսմընըն նէ՝ վէ նէ՝ գա-
տար մատաի գըյմէթի օլաուզընը հիսապ էտէր-
սէն՝ հագգընտա տիւչիւնմէյի պիւլէ աշյմէզ: Պիր
խաթաթիւթիքէ կէօրէ առէմին ճէսէտիւնին կիւզտէ
65 ի օգսիճին, 18 ի գարպօն, 10 ը հայտրօճին, 3 իւ-
նայթրօճին, 1 1/2 ը գալսիւրմ, 1 ի ֆօսֆօրըս, 1 1/2 ը
սաքիւքիւրթ, սօաիւրմ, գօրին, մէկնիղիւրմ, աշ-
միր վէ աշօտին: Հէփսի 18—20 ֆրանք՝ էտէր:
Շու հալաէ առէմին ճէսէտի գըսմէթի 20 ֆրանգ օ-
լուպ օ տա էօլաիւքտէն սօլաիւքտէն թօփ-
րազ օլուր, քի պիր զրչ պիւլէ աշյմէզ:

Ատէմ՝ նաթըզ, սէօլէյէյիւլ, չիւնքէն պիր

ՀԱՅՎԱՆ տըր: Սահիճ տիր քի անաէ հայվանի գըսմ
վէ հայվանընքինէ միւչապին խասսիյէթլէր վար,
լաքին միւչապին օլմայանը տահա՝ չօզ վէ տահա
մուհիմ տիր: Օ՝ ֆանի, կէօլկէ, պուխար, պէօ-
ճէք, թօփրադտան միւթէյէքքիլ վէ հայվանի խաս-
սիյէթլէրէ մալիք պիր մախլուզ, լաքին նէ՝ աճափպ
պիր մաքինա, նէ՝ էսրարէնկիզ պիր ֆապրիգա, նէ՝
սըրրանի պիր ֆիզիքի թէչքիւլաթ, . . . Ալլահըն
էն պէօլիւք միւճիգէսի:

Ատէմ՝ ԱԳԼԻ պիր վարլըզ տըր: Ատէմ տիւ-
չիւնէն վէ իճաա էտէն վէ խալզ էտէն պիր վարլըզ
տըր: Ատէմ՝ քիւչիւք պիր խալիզ տիր: Պագ անըն
էսէրլէրինէ, թէլէզրաֆ, թէլէֆօն, ֆօնօղրաֆ,
թէյյարէ, բէտիօ, վէ պիհիսապ իճաա, իխթիրա՝
աթ վէ քէչֆլէր, ինսան ազընըն մահաուլը տըրլար:

Ատէմ՝ ԱԽԼԱԳԻ պիր վարլըզ տըր: Ատէմ,
Ալլահա ալադասընճա մահաուլա վէ մէրպուլթ պիր
վարլըզ տըր: Ալլահըն սուրէթինաէ խալզ օլունմըչ
վէ հէր չէյ անըն իչիւն խալզ օլունմուչ տըր:

Պազըլարըն տէտիյինէ կէօրէ առէմ սալթ ՄԱՏ-
ՏԷ տիր: Ախէրլէր աշյօր, առէմ սալթ ՐՈՒՀ
տըր: Բուհտա իզհար էտիւն պիր մատաէ, հախօա
մատաէաէ իզհար էտիւն պիր բուհ: Լաքին աշյէ-
պիլիւրիզ քի առէմ պունըն հէր իքիսի տիր տախի:
Օ մատաէ վէ բուհտան միւթէյէքքիլ պիր վարլըզ
տըր: Մէլէքլէր ճէսէտաիզ բուհ, նէսնէլէր, բուհաըզ
մատաէ, լաքին առէմ պու իքի իւնսիւրլէրին իթ-

թիհատը տըր: Թապիաթա, Ալլահա վէ հէմճինսի-
նէ ալազատար օլմաղլէ ախլագի պիր վարլըզ տըր:

Ատէմ Բոհէ՛նի պիր վարլըզ տըր: Ատէմ շախ-
սիյէթ տիր: Ալլահըն սուրէթինտէ խալզ օլունմըշ
տըր: Թապիաթա Փաիզ տիր: Ալլահըն շախսիյէ-
թինէ միւշապիհ տիր:

Ալլահըն շախսիյէթի նէ՞ տիր քի ատէմ անա
միւշապիհ տիր՝ տէյօրըզ:

Ալլահըն շախսիյէթինի թէշքիլ էտէն իւնսիւր-
լէր՝ ազլ, պիլկի, իրաոէթ, հիսսիյաթ, իթթիլա՝
ը տէրունի, քէնտի քէնտինի պիլմէսի, սալահ,
գուտաիյէթ, մուհապպէթ...:

Ալլահ պիլիւր, տիւշիւնիւր, հիսս էտէր, իրա-
տէթ էտէր, ինթիխապ էտէր, սէվէր: Պիզ տախի
այնիսինի էտէրիզ, այնի խասսիյէթլէրէ մալիք իզ,
խասսիյէթլէրին ճինսի վէ նէվլի այնի տիր, Փարզ՝
տէրէճէ Փարզը տըր: Ալլահընքի նամահաուա,
պիլիմքի մահաուա տըր:

Ատէմ Իլահի թապի՛աթա հիսսէտար, Իլահի
հայաթա մալիք, Ալլահ իչիւն խալզ էաիլմիշ վէ
հէթիչէճէյի սօն մէնզիլ Ալլահ օլմասը ճիհէթիյլէ
էօլլամսիւզ վէ էպէտի վարլըզ տըր: Մէզ. 8. 3-8:

Ատէմ ճէսէտտէ հապս էտիլմիշ, լաքին ճէսէա-
տէն խտրիճտէ հաշայան, Ալլահ վէ էպէտիլիքլէ
միւլադաթ էտէն պիր Բոհէ՛ տըր: Ատէմին ճանընը
պու տիւնհատա իգնա էտէն հիչ պիր գուվվէթ վէ
հիչ պիր նէսնէ հօզ տըր: Աէրվէթ, շէրէֆ, էմվալ ու

էմլաք, իլմ, ֆէլսէֆէ, գուվվէթ վէ էմսալի ինսան
րուհունը իգնա էտէմէյօր: Ատէմին ճանը օլ գատար
պէօյիք պիր պօշլուգ՝ տըր քի պիւթիւն աիւն-
հայը պիր քիւրրէ հալինտէ ճիւմլէ զանիմէթիյլէ օ-
րայա հուվարլասան՝ հինէ անը տօլաուրամազ:

Ճան րուհանի տիր, էպէտի տիր, անը մատտի
շէյլէրլէ տօյուրամազսըն: Ճան նէ՞ իլէ տօյար, նէ՞
իլէ հաշար:

Էյէր ատէմ պալատէ թարիֆ օլունան պիր վար-
լըզ իսէ, հալընըզ էքմէք իլէ հաշար՝ մը: Ատէմ
հալընըզ ֆիզիքի վէ ճէսէտի պիր վարլըզ օլա ի-
տի հալընըզ էքմէք իլէ հաշար իտի: Լաքին մա-
տէմ քի օ՝ ազլի, ախլագի վէ րուհանի պիր վարլըզ
տըր, անա էքմէքտէն պաչգա շէյլէր լազըմ՝ տըր:
Ատէմ էքմէքտէն պաչգա շէյլէրլէ հաշար:

2. — Ատէմ նէ՞ Իլի ԵԱՇԱՐ:

Պու սիւալա Յիսուսըն վէրտիյի ճէվապ շու տըր:
Ատէմ Ալլահըն ազլընսան սաաըր օլան Քէլամլէ
հաշար: Ատէմ Ալլահըն Քէլամը իլէ հաշար:

Անըն տուառաղլարընըն էմրլէրինտէն այրըլ-
մատըմ, ազլընըն սէօզլէրինի նաֆագամտան գի-
յատէ հըֆլ էթաիմ: Թու 23. 12:

Քէլամըն տիմաղըմա նէ՞ թաթլը, ազլըմա
պալատան թաթլը տըր: Մէզ. 119. 103:

Քէլամըն պուլունտուղը կիպի հէաիմ վէ Սէնին
Քէլամըն գալպիմէ մէսէրրէթ վէ ֆէրահ սէպէպի-
օլաուա: Երիմ. 15. 16:

«Քէլամընը գալարման հըֆղ էթաիմ քի Սանա գարչը կիւնահ իշլէմէյէյիմ»։ Մէզ. 119. 11։

«Քէլամըն այաղարըմա չըրաղ վէ հօլլարըմա նուր տըր»։ Մէզ. 119. 105։ (Մէզ. 19. 7—11)։

Ատէմ ԻՄԱՆ իլէ հաչար։ «Սալիհ իման իլէ հաչայաճագ տըր»։ Աֆվլըզ, խէլաս, թէպրիւր, թէգատաիւս, բուհանի պասար, Բուհ իւլ Գուսս աւթիյէսի, սէմավի ձէլալ վէ միրաս վէ զալէպէ ԻՄԱՆԼԷ միւմքին տիր։

Ատէմ ԻԻՄԻՏ ԻԼԷ հաչար։ Իսքէնաէր ի 'աւղիմ մէլէքիւթիւնիւ տէօրթ ձէնէրալլարընա թագսիմ էթաիյինաէ, «Սանա նէ՞ գալտը» սիւալընա, «Պանա իւմիտլէրիմ քեաֆի» ձէվապընը վէրմիշ տիր։

Պիր առէմտէն հէր չէյինի ալ, լաքին իւմիտիւնի ալմա, օ հաչայապիլիր։ Անա հէր չէյի վէր լաքին իւմիտի ալ. իշթէ օլ զէման հաչայամագ։

Ատէմ ՀԱԳԻԳԱԹ իլէ հաչար։ Հագիգաթը պիլմէք, հագիգաթը հաչամագ վէ հագիգաթա չէհատէթ էթմէք հագիգի առէմին էն մուհիւմ միւսիւրլէրինաէն տիր։

Ատէմ ԽՐՏՄԷԹ էաէրէք հաչար։ Յիսուս տէաի, «Իպն իւլ ինսան խըտմէթ օլուճմագ իշլւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը չօգ քիմսէլէր պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իշլւն կէլտիր»։ Մատթ. 20. 28։

Ատէմ ՎԷՐՄԷՔԼԷ հաչար, տէյիլ հալընըզ ալ-

մագ իլէ։ «Վէրմէք ալմագտան զիյատէ միւսաւրէք տիր»։ Ամալ. 20. 35։

Ատէմ ՍԷՎՄԷՔԼԷ հաչար, տէյիլ անճագ սէվիլմէքլէ։ «Մուհապպէթ Ալլահան տըր։ Ալլահ մուհապպէթ տիր»։ «Էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթաիյիմիլ պիրատէրլէրի սէվտիյիմիգտէն պիլիրիլ, պիրատէրինի սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր»։

Ատէմ ԷՕԼՄԷՔԼԷ հաչար։ Նէֆսէ, կիւնահա, վէ աիւնեայա էօմէք հագիգի հայաթըն չարթը տըր։ «Ձիրա էօլաիւնիւզ, վէ հայաթընըզ Քըրիստոս իլէ պէրապէր Ալլահա մահֆուզ տըր»։ Կող. 3. 3։

«Քէզալիք սիլ տաիսի քէնաիլէրինիլ կիւնահա էօլիւ, ամմա Բապղըմըզ Յիսուս Քրիստոսա Ալլահա տիրի 'ատա էյլէյինիլ»։ Բօմ. 6. 11։

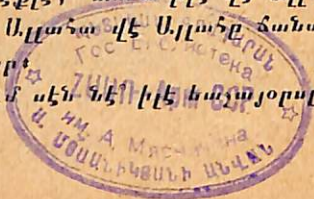
Ատէմ ԱԼԼԱՆԶԸՆ ԻՐՍԵԹԻՆԻ իճրա էթմէքլէ հաչար։ Յիսուս Սամարիալը գարը իլէ զօնուչուր իքէն չաիրալէր Անա թա'ամ էթմէսինիլ լէճա էթաիլլէրինտէ անլէրէ տէաի։ «Սիլլին պիլմէտիյինիլ Պէնիմ հէյէճէք թա'ամըմ վար, Պէնիմ թա'ամըմ Պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինիլ իճրա վէ Անըն իշլինի իթմամ էթմէք տիր»։ Յվհ. 4. 32-34։

Ատէմ ՏՈՒՍ իլէ հաչար։ Հալա ճիյէրէ նէխսէ, աուս ճանա օ տըր։ «Տուս տըր ճանըն նէֆէսի, մահղուն գալպին խալիս սէսի»։ Պիր չօգ հալլա միւշքիլ մէսէլլէլի աու'ա հալլ էտէր։ «Տու'ա տիւնեայա հարէքէթէ կէթիրէն էլի հարէքէթէ

կէթիւրիւր»։ Թիսուս չօգ կէճէլէրի առւ'ա իլէ կէչի-
րիւր իտի։ Տիւնեաննն ախլագի վէ բուհանի հայա-
թընա թէէսիւր էտէն առէմլէր առւ'ա էտէն առէմ-
լէր օլմուշ աըր։

Ատէմ ԱլլԱ.Ն իլէ հաշար։ Աղիզ Օղոստինոս
չէօյլէ տէյօր, ՎԱէն պիզի Գէնտին իչիւն խալզ էթ-
տին, վէ ճանըմըզ քէնտի բահաթընը սէնտէ պուլ-
մատըզճա բահաթսըզ աըր։ Ալլահաըզ հաշանը-
լան հայաթ՝ հագիզի հայաթ տէյիլ տիր։ Ալլան իլէ
հաշամայանլար հաշար իքէն էօլմիւշ տիրլէր, լա-
քին Ալլան իլէ հաշայանլար, իման իլէ Անա մէր-
պութ օլանլար՝ էօլմիւշ օլսալար պիլէ հայաթտա
օլաճաղլար։ Իմտի առէմ, հագիզի առէմ, խրիս-
թիան առէմ, Ալլան առէմի՝ պիր մատտէ տէյիլ
տիր, պիր հայվան տէյիլ տիր, ճէսէտինի թօփ-
րագտան ալմըշ, լաքին բուհը Իլահի տիր։ Պու-
տիւնեատա աըր, լաքին պու տիւնեատան տէյիլ
տիր։ Ատէմ բուհ աըր, վէ բուհ օլան առէմ մատտի
չէյլէրլէ, թէնի խօշնուտ էտէն չէյլէրլէ, գուլաղընը,
ճէսէտինի, վէ թէնանի արգուլարընը իգնա էտէն
չէյլէրլէ հաշայամազ։ Ատէմ Գէլամ Ուլլան, ի-
ման, իւմիա, հագիզաթ, խըամէթ էթմէք, վէր-
մէք, սէվմէք, էօլմէք վէ Ալլահըն իրատէթինի
իճրա էթմէքլէ, առւա իլէ վէ Ալլան իլէ հաշար։
Վէր ճանը Ալլան վէ Ալլանը ճանա, իշթէ օլ գէ-
ման հաշար։

Տօթոււմ սէն նէյ իլէ հաշայօրըն։

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594437

Պու տետրակ՝ պու վագը տինլէյիպ ան-
տէն միւթէյսիրէն սահրլէրին տախի իսթի-
ֆատէսի իջիւն պիւթիւն մէսարիֆինի քէնտի-
սի տէր էօհտէ էտէն պիր սիւրեանի փրօթէս-
թանթ պիրատէրին ֆէտաքեարլըղը իլէ թապ
էտիւմիշ տիր:

Տետրակ՝ հէր իսթէյէնէ մէճճանէն թագ-
տիմ օլունըր: Անրն իջիւն պիր հէտիյէ վէր-
մէք իսթէյէնլէրին հէտիյէլէրի՝ Հալէպ Սիւր-
եանի փրօթէսթանթ քիլիսէ պինասընրն թա-
միրաթը իջիւն գուլանըլմագ իւզրէ մուհապ-
պէթլէ գապուլ էտիլիր:

Էտրէս.— Edward Tcvmassian
Eglise Protestante Assyrienne
Alep, Syrie